

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. I. De quibusdam consuetudinibus validis, & in specie à jure Canonico
approbati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

ergo etiam per consuetudinem contrariam, si requisitas conditiones hæc habeat; Imò ob hanc ipsam rationem etiam leges circa Sacramentalia, nihil ad substantiam Sacramenti pertinentia, abrogari possunt, prout colligitur etiam ex *cañon. de trina 80. dist. 4. de consecrat.*

Sciendum 4. per consuetudinem saltem immemoriam, posse eam etiam legem abrogari, cui inserta est generalis clausula, quæ non tantum præcedentem consuetudinem tollit, sed futuram etiam prohibet (modò hanc non reprobet, aut damnet, velut irrationabilem) subditos in perpetuum obligans, non obstante quacunque contraria consuetudine in futurum; tum quòd consuetudo immemorialis majoris est potentia, quam sint aliæ consuetudines, ad quam impediendam specialis, & expressa derogatio requiretur, tum quòd sola prohibitio consuetudinis in futurum, non est sufficiens signum, quòd talis consuetudo sit irrationabilis, sed ad majorem cautelam additur, ut non concedatur, tam facile, legem tolli, viâ conniventia, & ne iudices facilem contrariam legem admittant præscriptionem. Quòd autem per consuetudinem immemoriam, à jure tamen reprobata, lex abrogari non possit, facit illius irrationabilitas, quam habet à jure, à quo non tam consuetudo legitima, quam corruptela censetur; nisi fortassis ita objectum talis consuetudinis reprobata mutatis circumstantiis mutaretur, ut jam utilis Republicæ & bono communi haberetur.

SECTIO II.

De nonnullis Consuetudinibus in specie.

§. I.

De quibusdam Consuetudinibus validis, & in specie à jure Canonico approbatis.

I. Poteest consuetudine introduci, ut non tantum rei dominium, sed etiam possessio ejus (saltem ficta fideiōne juris) sine reali & corporali rei apprehensione in alium transferatur; prout sumitur ex *c. ex litteris 2. h. t.* cum enim utroque jure cautum sit, sufficere, in quibusdam casibus, ad acquirendam possessionem rei, fictam illius apprehensionem juxta juris dispositionem, per clavium v. g. ad ædes traditionem, per annuli, gladij investituram &c. non apparet ratio, quare non hoc ipsum etiam consuetudine introduci possit, ita, ut per hujusmodi fictam apprehensionem omnes effectus, & omnia commoda veræ ac realis possessionis acquirantur.

II. Poteest consuetudine introduci, ut Episcopus in inquirendis, corrigendis, ac puniendis &c. excessibus suorum subditorum, uti & in alijs negotijs suæ Ecclesiæ, etiam arduis, quamvis de jure communi sine consilio sui Capituli ea expedire non possit, solus procedere possit, nihil requisito consilio aut consensu sui Capituli, prout habetur in *c. non est, 3. h. t. in 6. & c. ea noscitur 6. de his que sunt à Pralat. &c.* Quamvis enim illa jura, quæ præscribunt, sine consilio aut consensu Capituli, in rebus arduis

arduis nihil agere possit Episcopum, rationabilia sint, non tamen ex jure naturæ præscripta sunt, sed tantum ex jure positivo humano, ita ut, mutatis v. g. circumstantiis, rationabile etiam esse possit, quod sine consilio aut consensu taliter habito agere possit Episcopus, prout plerique færentur, extra alienationem bonorum Ecclesiasticorum sine consensu Capituli factam.

III. Potest introduci consuetudo in Ecclesia aliqua, quæ antiquiores Canonici gradatim præbendas sibi meliores, in Ecclesia suâ vacantes intra viginti dies à tempore scientiæ habitæ computandos, optare sive eligere possint, non obstante mandato Papæ alicui concessio, ut de præbenda proximè ibi vacatura, ipsi provideatur (prout habetur statutum in *a. ult. h. t. in 6.* tum quod æquitas naturalis dicitur, majore eos honore & commodo efficiendos, qui diutius Ecclesiæ tali servierunt, tum quod Pontifex suo mandato non velit præjudicare laudabili consuetudini loci alicujus, nisi per clausulam derogatoriam certâ ex causâ id exprimat) si tamen in tali Ecclesia aut beneficio optio locum habeat, qualem non censetur habere in illis Ecclesiis, ubi certus numerus Canonico- rum, aut certa divisio præbendarum non est; nec in beneficiis apud Sedem Apostolicam vacantibus juxta citatum *e. ult. 5. in præbend.* aut beneficiis Papæ reservatis, & probabiliter nec in beneficiis ex causa permutationis vacantibus *argu. Clement. unica de rer. permut.* quamvis in casu, quo præbendæ tantum temporales permurantur, contrarium etiam probabile sit.

§. II.

De pluribus Consuetudinibus invalidis, & à jure Canonico specialiter prohibitis, ac reprobatis.

I. Illæ consuetudines, quæ per se, & directè magnum gravamen inferunt Ecclesiis, aut Personis Ecclesiasticis irritæ sunt, & ut tales declarari debent, prout sumitur *ex c. 1. h. t. juncta Gloss. V. Consuetudines*, vel certè officio judicis Ecclesiastici tolli debent, si ab initio non fuerunt multum onerosæ Ecclesiæ, ex post facto tamen multum gravamen Ecclesiæ intulerunt, (cùm enim consuetudo vim legis obtineat, consequenter sicuti lex talis irrita est, ita etiam consuetudo talis irrita erit) ita ut nec summo Pontifici, aut aliis Prælati Ecclesiasticis, liceat talia gravamina indebitè, & sine necessitate Clericis imponere.

II. Consuetudo etiam temporis immemoralis, secundum quam Principes & Magistratus sæculares propriâ auctoritate Ecclesiis vel Personis Ecclesiasticis, etiam in bonis suis Patrimonialibus tributa, aut collectas imponunt, vel vectigalia exigunt, nulla est, & à jure Canonico damnata, & reprobata *e. ult. h. t. c. quamquam de censibus in 6. c. non minus. 4. & c. adversus 7. de immunit. Eccles.* cùm enim hæc talia facere sint actus propriè dicitæ jurisdictionis, sæcularibus autem in Clericos nulla competat jurisdictio, *argu. c. 2. de judiciis*, consequenter nulla præscriptio illis prodesse poterit. Accedit, quod incapax possidendi, sit etiam incapax præscribendi, Laicus autem nullum jus spirituale